

Akt nr:

R-E1a-1487

AU\$R-E1a-1487

4264-1

R 1.1487

LANTBRUKSSTYRELSEN

27 DEC 1952

DIARIÉ Nr

SAK Nr

Kungl. Lantbruksstyrelsens
arkiv

Handlingar angående

"Nils Tolsgårdens dikningsföretag
av år 1951"

i Götene socken av Skaraborgs län;
upprättade vid syneförrättning enligt
vattenlagen åren 1950 - 1951
av

R. Kristoferson.

E.o. lantbruksingenjör.

Protokoll vid syneförrätt-
ning enligt vattenlagen för torr-
läggning av vattenkadade
marker tillhörande Götene
Nils Folsgården inom Götene
socken av Skaraborgs län.

Den 21 mars 1951.

Sedan undertecknad förrättningsman
på därom gjord ansökan (Bil. A:1) av Läns-
styrelsen blivit förordnad att handlägga denna
syneförrättning (Bil. A:2), hade sammanträde
med intressenterna utsatts att hållas förestående
dag klockan 10⁰⁰ hos lantbrukaren Gunnar
Hjellström, Götene Nils Folsgården (Hagen),
Götene, varom särskilda underrättelser blivit
till sakägarna utsända enligt bifogade för-
teckning (Bil. B:1).

För att såsom gode män biträda
vid förrättningen hade på förrättningsmannens
kallelse inställt sig skiftesgodemännen:

Hjalmar Johansson, Ågården, Götene, och
Nils Nilsson, Pellagården, Götene.

Vid sammanträdet anmälde sig följande sakägare
närvarande:

Gunnar Hjellström,	Götene Nils Folsgården,	Götene,
John A. Svensson,	" "	" "
Erik Johansson,	" "	" "

och Karl Olsson, Götene Nils Folsgården, Götene.

§1.

Ansöknungen om förrättningen samt det på grund därav meddelade förordnandet för förrättningsmannen att handlägga ifrågavarande förrättning upplästes.

§2.

På därom framställd förfrågan anmäldes icke något jäv mot förrättningsmannen eller biträdande synemännen, och visste sig dessa ej stå i jävs förhållande till sakägare i företaget.

§3.

Något laga hinder mot förrättningens handläggning eller det ifrågasatta diktningsföretagets genomförande ansågs icke föreligga.

§4.

Förrättningsmannen framlade upprättad karta över de vattenbessvärade områdena och profibräkning över föreslaget avlopp och redogjorde för utförda preliminära beräkningar för företaget.

§5.

Karl Olsson ingick förening med sökanden till förrättningen. Föreningen vitsordades

av synemännen (Bil. E.).

§6.

Förbandena yrkade på, att det i prägasatta dikningsföretaget skulle utföras, så att deras vattenskadade marker skulle kunna torrläggas till ändamålsenligt djup, och att avloppet skulle utföras såsom täckt rörledning i största möjliga utshäckning.

§7.

Föräktningssmannen meddelade, att synemännen efter sammanträdet skulle verkställa syngång och att nytt sammanträde med sakägarna skulle hållas, när fullständigt torrlägningsförslag utarbetats. Sammanträdet skulle hållas på ort och tid, varom sakägarna komme att i laga ordning underrättas.

§8.

Då intet vidare förkom, genomgicks dagens protokoll och avslutades sammanträdet.

Göteneds Nils Tolsgård pr. Götene den 21 mars 1951.

J. Hjänsen:

R. Kristerson.

E. o. lantbruksingenjör.

Nils Kristerson

Hjalmar Johansson.

Bihärande synemän.

Den 28 december 1951 klockan 10⁰⁰ inställde sig förestående synemän hos lantbrukaren Karl Olsson, Göteneds Nils Tolsgården, Götene, för att vidare handlägga syneföreläggningen. Kungörelse angående sammanträdet hade tidigare i laga ordning varit anslagen i Götene församling (Bil. C.) och införd i Skaraborgs Läns Tidning den 14 december 1951, (Bil. D.), varjämte särskilda underrättelser blivit utsända till sakägarna enligt bifogade förteckning, (Bil. B:2).

Vid sammanträdet anmälde sig följande sakägare närvarande:

Karl Olsson, Göteneds Nils Tolsgården, Götene,
 Gunnar Hjellsbröm, -- -- -- , -- , och
 Erik Johansson, -- -- -- , -- .

§ 9.

Föreläggningssmannen redogjorde för det sedan föregående sammanträde upprättade förslaget till föreläggning av de i företaget ingående markerna, för de härför beräknade kostnaderna, för vägnadsuppskallningar och kostnadernas fördelning m.m. Ur kostnadsfördelningsskizzen upplästes den för varje fastighet beräknade andelen i kostnaderna för företaget.

§ 10.

Då några ytterligare frågor eller yttranden med anledning av det förelagda förslaget

icke framställdes, meddelades synemännens
utlåtande, (Bil. L.), varvid jämväl besvärshänvisning lämnades under meddelande, att
salam mot förätkningen finge inom sexhio
dagar här efter anföras vid Västerbygden
Vallrindomstol i Vänersborg.

§ 11.

Lanbrukaren Karl Olsson, Götene
Nils Tolsgården, Götene, utsägs till styrelse
för företaget med uppdrag dessutom att mot-
taga och förvara till företaget hörande hand-
lingar och räkningar, vilka skulle finnas å Götene
Nils Tolsgården tillgängliga för envar, som önskade
granska eller taga avskrift av desamma.

§ 12.

Då intet vidare förekom, genomjicks
dagens protokoll, varefter syneförätkningen
förklarades avslutad och sammanträdet
upplöst.

Götene Nils Tolsgården pr. Götene den 28 december 1951.

I tjänsten:

R. Kristoferson.

E.o. lanbruksingenjör.

Nils Wilson

Bitr. synemän.

Hjalmar Johansson

92/46

E D

68-49

E D. 45-49

1945

1950

Till

Kungl. Maj:ts Befallningshavande i Skaraborgs län.LANTBRUKSNÄMNDEN
SKARABORGS LÄN

13 JULI 1950

Diarie Nr

Undertecknad få 7 härmed vördsamt anhålla om förordnande för inom länet tjänstgörande lantbruksingenjör att jämlikt bestämmelserna i gällande vattenlag handlägga syneförrättning för torrläggning av vattenskalade marker tillhörande

Nils Folsgårdens m.fl. i Gölene socken
av Skaraborgs län.

Förteckning över de fastigheter, som ytterligare kunna förväntas bli av företaget berörda återfinnes å omstående sida.

Närmaste järnvägsstation till förrättningsstället är:

Gölene

Meddelanden angående förrättningen torde ställas till:

adress

d. Hjelmsjö

pr

Hagen Gölene

Telefon: Gölene 412 —

Hagen

den 6/619 45

d. Hjelmsjö

Jag får vördsamt föreslå, att ifrågavarande förordnande utfärdas för mig.

Skara den 15 juni 1945.

E. Hjelmsjö

Statens lantbruksingenjör
i Skaraborgs län

FÖRTECKNING

över fastigheter, som väntas bli av företaget berörda.

Fastighetens namn:

Ägarens namn:

Hagen (Nilstalsgården)
 Nilstalsgården 4³⁶
 Nilstalsgården 4.9
 Nilstalsgården 43
 Binnäck (Nilstalsgården)
 Nilstalsgården 4¹⁵
 Backgården (delvis)

G. Hjertström
 John Persson
 Erik Johansson
 Karl Ollson
 Ollen Johansson
 Gösta Forsamling
 (Gösta 8 stycke 1924 med honom)
 Skip och Mark Ollson

FÖRORDNANDE

Lantbruksingenjören
~~DISKONTO~~

Sven Hallin

förordnas härmed att i laga ordning verkställa
 ifrågasvarande-förrättning; och införs bevis
 om förordnandets emottagande.

Mariestad å landskansliet den 16/6 1945.

På länsstyrelsens vägnar:

Leo Wohlstein
 Leo Wohlstein.

Arvid Samuelson
 Arvid Samuelson.

Lantbruksnämnden får till förrättningsman föreslå:

E.o. lantbruksingenjör Rolf Kristoferson, Skara.

Skara den 13 juli 1950.

På lantbruksnämndens vägnar:

Erik Almlöf
 Erik Almlöf
 t.f. lantbruksdirektör.

KUNGL. MAJ:TS BEFALLNINGSHAVANDE

I

SKARABORGS LÄN

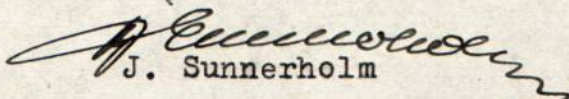
LANDSKANSLIET

E.D. 45-49-1950Förordnande.

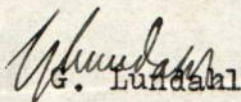
E.o. lantbruksingenjören Rolf Kristoferson, Skara, förordnas härmed att i stället för lantbruksingenjören S. Hallin i laga ordning verkställa ifrågavarande förrättning.

Mariestad å landskansliet den 18
juli 1950.

På länsstyrelsens vägnar:

J. Sunnerholm

G. Lundahl

Bil. B:2.

Förteckning

över underrättelser angående sammanträde hos lantbrukaren Karl Olsson,
Göteneds Nils Tolsgården, Götene, fredagen den 28 december 1951 klockan
10.00, vilka underrättelser denna dag avsänts till:

1. Lantbrukare Karl Olsson, Göteneds Nils Tolsgården, Götene,
2. "- Gunnar Hjellström, "- "- "- , "- ,
3. "- John A. Svensson, "- "- "- , "- ,
4. "- Erik Johansson Ö.h.h. Linnéa Johansson,

Göteneds Nils Tolsgården, Götene.

Skara den 7 december 1951.

I tjänsten:

P. Kristoffersson
E.o. lantbruksingenjör.

KUNGÖRELSE

För torrläggning av vattenskadade marker tillhörande
Göteneds Nils Tolsgården

i Götene socken
av Skaraborgs län genom ~~uppräknings- och uppsökens~~ dikning

kommer syneförrättning enligt vattenlagen att handläggas vid
sammanträde hos lantbrukaren Karl Olsson, Göteneds Nils Tolsgården, Gö-
tene, fre-dagen den 28 december 1951 klockan 10.00
då vederbörande sakägare hava att tillstädeskomma för utförande
av sin talan.

Av förrättningen torde följande fastigheter bliva berörda:

Göteneds Nils Tolsgården: 4³, 4⁶, 4²² och 4³⁸.

Vid sammanträdet kommer styrelse för dikningsföretaget att väljas.

Skara den 7 december 1951.

I tjänsten:

R. Kristoferson.

(R. Kristofersön)

E.o.lantbruksingenjör

anslagen
Att förestående kungörelse blivit uppräknad i laga ordning i Göte-
ne församling
~~sockens styrelse~~ den 9 december 1951 betygas:

Göte Lindermark
fastlagsavg.

Anhålles vördsamt att förestående kungörelse, försedd med
~~(att den anslagits)~~
bevis om uppräknings- och uppsökens, varder till mig återsänd under adress: Lantbruksnämnden,
Skara.

KUNGÖRELSE

För torrläggning av vatten-skadade marker tillhörande Göteneds Nils Tolsgården i Götene socken av Skaraborgs län genom dikning kommer syneförrättning enligt vattenlagen att handläggas vid sammanträde hos lantbrukaren Karl Olsson, Göteneds Nils Tolsgården, Götene, fredagen den 28 december 1951 klockan 10.00, då vederbörande sakägare hava att tillstådeskomma för utförande av sin talan.

Av förrättningen torde följande fastigheter bliva berörda: Göteneds Nils Tolsgården: 4³, 4⁶, 4²² och 4³⁸.

Vid sammanträdet kommer styrelse för dikningsföretaget att väljas.

Skara den 7 december 1951.

I tjänsten:

R. Kristoferson.

E. o. lantbruksingenjör.

Att förestående kungörelse varit införd i Skaraborgs Läns Tidning
den 14 december 1951 intygas:

Göteneds Nils Tolsgården pr. Götene den 28 december 1951.

I tjänsten:

R. Kristoferson
E.o. lantbruksingenjör.

Förening.

Undertecknad förenar sig härmed
med sökanden till den synförrättning
enligt vattenlagen, som avser bortläggning
av vattenkadande marker tillhörande
Götneds Nils Tolsgården ~~och Pellagården~~
inom Gölene socken av Skaraborgs län,
och yrkar på att ifrågavarande företag
gives sådan omfattning att även mina
marker kunna bortläggas till ändamåls-
enligt djup.

Pellagården pr. Gölene den 21 mars 1951

Karl Olsson

Förestående förening vittordas:

R. Kristaferson.

Ö. o. lantbrukssingenjör

Nils Nilsson

Oskar Johansson

Bihjälpare synemän.

Dimensioneringstabell.

Sträcka	Längd m.	Nederbörä- område		Q max.	Botten- lutning	Rörledning		Anm.
		Åker ha	Skog ha			Dimension m.m.	Ledningen avvattnar l/s.	
0-0+42	42	17,0	3,4	38	2,5	225	38	Med 22 cm:s övertryck
0+42-1+46	104	15,0	3,4	34	4,1	225	34	Med 20 cm:s övertryck
1+46-2+53	107	9,5	3,4	23	4,1	200	23	Med 11 cm:s övertryck
2+53-4+60	207	7,3	2,1	17	3,2	200	18	
4+60-6+1	141	5,7	1,9	14	4,2	200	20	
6+1-7+13	112	5,4	1,0	12	2,5	150	12	Med 49 cm:s övertryck
7+13-8+31	118	3,7	1,0	9	3,8	150	9	

Avloppen hava dimensionerats för en avrinningsintensitet av 2,0 l/s per hektar från åker och 1,0 l/s per hektar från skog. Vid beräkning av vattenhastigheten i rörledningar har använts Hessles av Hallin omarbetade formel: $v = k^1 \times (1 + \frac{\sqrt{R} + \log R}{4}) \times \sqrt{R \times J}$.

Vidare gäller $Q = F \times v$.

Q = vattenmängden i m^3/s .

F = ledningens genomskärningsarea i m^2 .

v = vattenhastigheten i ledningen i m/s .

J = ledningens relativa fall.

R = ledningens hydrauliska radie i m .

k^1 = konstant = 60.

Göteneds Nils Tolsgården pr. Götene den 28 december 1951.

I tjänsten:

R. Kristoferson
R. Kristoferson.
E.o. lantbruksingenjör.

VÄRDERINGSLÄNGD

Fastighet och ägare Ägobeskrivning	Ägo- figur- nr	Förbättrad mark		Värde pr ha		Båtnad	
		åker, tomt	annan	före	efter	pr ha	pr ägofigur
		hektar	hektar	kronor	kronor	kronor	kronor
<u>Göteneds Nils Tolsgården 4³.</u>							
<u>Karl Olsson.</u>							
Åker, lermylla på lera.	1	0,37		800	1600	800	296
" " " "	2	0,63		720	1600	880	554
" " " "	3	0,35		640	1600	960	336
" " " "	4	0,22		880	1600	720	158
" " " "	5	0,58		480	1600	1120	650
" " " "	6	0,48		480	1600	1120	538
Brukningsbåtnad genom igenläggning av öppet avlopp å sträckan 0+42-1+46=104 m. å 4:- kronor samt å sträckan 1+46-4+9=263 m. å 2:- kronor.							942
Summa:	1-6	2,63					3474
<u>Göteneds Nils Tolsgården 4⁶.</u>							
<u>Erik Johansson o.h.h.</u>							
<u>Linnéa Johansson.</u>							
Åker, lermylla på lera	7	1,10		720	1600	880	968
Summa:	7	1,10					968
<u>Göteneds Nils Tolsgården 4³⁸.</u>							
<u>John A. Svensson.</u>							
Åker, lermylla på lera.	8	0,23		370	1500	1130	260
" " " "	9	0,28		450	1500	1050	294
" " " "	10	0,32		370	1500	1130	362
" " " "	11	0,30		480	1200	720	216
Summa:	8-11	1,13					1132
<u>Göteneds Nils Tolsgården 4²².</u>							
<u>Gunnar Hjellström.</u>							
Åker, lermylla på lera	12	0,51		600	1500	900	459
" " " "	13	0,11		680	1500	820	90
" " " "	14	0,35		900	1500	600	210
" " " "	15	0,30		680	1500	820	246
Transport:	12-15	1,27					1005

KOSTNADSFÖRSLAG

Läge	Längd m.	Arbete, material e. d.	Antal	å-pris kr.	Kostnad	Summa
					kronor	kronor
		<u>Sträckan A-B.</u>				
0-0+42	42	Lantbruksrör, ϕ 225 mm. (9"),				
		inkl. frakt. m.	42	3:50	147:-	
		Grävning, läggning och åter-				
		fyllning. m.	42	1:60	67:20	
0		Anslutning av rörledningen till				
		befintlig brunn.			15:-	
0+42		Brunn typ B, ϕ 525 m.m. st.	1	50:-	50:-	
0+42-1+46	104	Lantbruksrör, ϕ 225 m.m. (9"),				
		inkl. frakt. m.	104	3:50	364:-	
		Grävning, läggning och åter-				
		fyllning. m.	104	2:-	208:-	
1+46		Brunn typ B, ϕ 525 m.m. st.	1	50:-	50:-	
1+46-2+53	107	Lantbruksrör, ϕ 200 m.m. (8"),				
		inkl. frakt. m.	107	3:-	321:-	
		Grävning, läggning och åter-				
		fyllning. m.	107	2:80	299:60	
2+53		Brunn typ A, ϕ 450 m.m. st.	1	65:-	65:-	
2+53-4+9	156	Lantbruksrör, ϕ 200 m.m. (8"),				
		inkl. frakt. m.	156	3:-	468:-	
		Grävning, läggning och åter-				
		fyllning. m.	156	3:-	468:-	
4+9		Brunn typ A, ϕ 450 m.m. st.	1	65:-	65:-	
4+9-4+60	51	Lantbruksrör, ϕ 200 m.m. (8"),				
		inkl. frakt. m.	51	3:-	153:-	
		Grävning, läggning och åter-				
		fyllning. m.	51	3:-	153:-	
4+60		Brunn typ A, ϕ 450 m.m. st.	1	65:-	65:-	
4+60-6+1	141	Lantbruksrör, ϕ 200 m.m. (8"),				
		inkl. frakt. m.	141	3:-	423:-	
		Transport:			3.381:80	

Arbetsbeskrivning.

Innan arbetena påbörjas skall avvägning och utsättning på minst var tjugofemte meter genom sakkunnig person verkställas. Vid arbetenas utförande iakttagas:

- ✓ att i grävningstabell angivna djup räknas från de i jämnhöjd med markytan nedslagna pålarnas överkant till rörledningens inre underkant,
- ✓ att förekommande rörledningskrökar ej få göras skarpa utan böra i möjligaste mån avrundas,
- att rörbrott, ras eller förskjutningar, som till äventyrs inträffa, omedelbart skola avhjälpas och nödiga förstärkningsåtgärder vidtagas,
- att under arbetstiden vatten ej får uppdämmas eller påsläppas på sätt att skada uppstår,
- ✓ att förefintliga gränsmärken ej må genom arbetet rubbas eller döljas, såvida icke dessförinnan genom vederbörlig lantmätarens försorg nya märken blivit utsatta,
- ✓ att företagets fixpunkt icke utan tvingande skäl må förstöras. Måste så ske, skall fixpunkten genom sakkunnig person ersättas med en ny sådan,
- ✓ att betongrören till företagets rörledningar godkännas endast under förutsättning, att de underkastats vederbörande lantbruksingenjörs kontroll och därvid uppfyllt gällande normalbestämmelser ifråga om hållfasthet och täthet,
- ✓ att allenast sådana tegelrör må komma till användning, som uppfylla fordringarna uti av Sveriges Standardiseringskommission i december 1937 fastställd standard för dräneringsrör av tegel,
- ✓ att rörläggning skall utföras av vid dylika arbeten van och fullt kompetent person,
- ✓ att rörledning ej får läggas direkt på berg eller stora stenar utan i förekommande fall på minst 0,10 meters, väl avjämnat gruslager,
- ✓ att rören noggrant läggas i föreskriven lutning, så att inga svackor, som kunna orsaka igenslamning, uppstå,

- ✓ att rörledning ej får täckas innan läggningen blivit genom lantbruksingenjör eller hans ombud kontrollerad,
- ✓ att rörledning skall täckas med ett minst 0,8 meter tjockt jordlager, där ej annorlunda föreskrivits, fyllningen stampas väl,
- ✓ att vid täckningen noga tillses, att stenar eller andra hårda föremål ej nedkastas direkt på rören,
- ✓ att tegelrörsledningar skola kopplas medelst betongrör i brunnarna,
- ✓ att det första röret förtäckdikesstammar, som beräknas komma att utmynna i brunn, efter tillsägelse av vederbörande brukare, skall inkopplas vid anläggandet av brunnen ifråga,
- ✓ att vid brunnarna in- och utgående ledningar cementeras vid infogningen, och brunnarna för övrigt utföras på sätt, detaljritningar angiva,
- ✓ att täckdikesstammar och sugdiken ej få inkopplas i betongrörs- och 8-tums tegelrörsledningar. I 6-tums tegelrörsledningar må inkoppling ske under förutsättning, att kopplingen utföres vid sådan tidpunkt, att den kan inspekteras i samband med kontroll av ledningens läggning. I annat fall skall inkoppling ske i brunn,
- ✓ att stenarna kring dagvattenbrunnar ej må vara större än 20 cm,
- ✓ att rörfogarna skola grusas om jorden är så beskaffad, att risk för igenslamning föreligger. Stenfyllningen kring dagvattenbrunnarna skall då beklädas med grästorv, enris eller granris,
- ✓ att entreprenören ålägges att taga del av bestämmelserna i denna arbetsbeskrivning.

Göteneds Nils Tolsgården pr. Götene den 28 december 1951.

I tjänsten:

E. O. lantbruksingenjör.

KOSTNADSFÖRDELNINGSLÄNGD

Fastighet Ägare m. m.	Sök. o. likst. = S	Båtnad	Fastighets andel i			Samfällighets andel i gemensamma kostnader
			för särskild av- delning beräknad kostnad	för samfällig- heten beräknad kostnad	samfällig- hetens verkliga kostnad	
1	2	3	4	5	6	7
Göteneds Nils Tolsgården 4 ³ .						
Karl Olsson.	S	3474		2987	51,4896	
Göteneds Nils Tolsgården 4 ⁶ .						
Erik Johansson o.h.h.						
Linnea Johansson.		968		832	14,3471	
Göteneds Nils Tolsgården 4 ²² .						
Gunnar Hjellström.	S	1173		1008	17,3855	
Göteneds Nils Tolsgården 4 ³⁸ .						
John A. Svensson.		1132		973	16,7778	
Summa		6747		5800	100,0000	

Göteneds Nils Tolsgården pr. Götene den 28 december 1951.

I tjänsten:

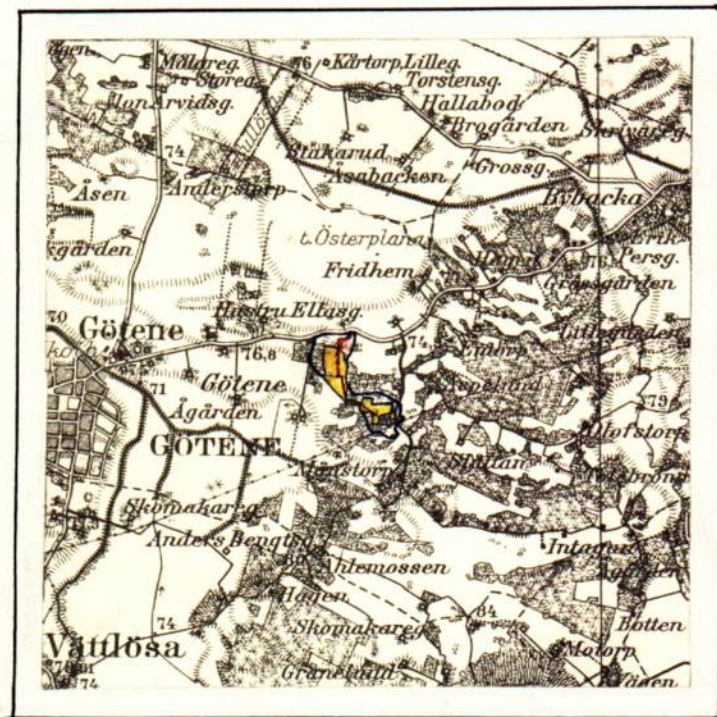
.....*R. Kristoffersson*.....
E.o. lantbruksingenjör.

.....*Nils Wilander*.....
Bitr. synemän.

.....*Halmar Johansson*.....

U T L Å T A N D E.

Översikt skarta.

Skala 1:50 000.

Utlåtande vid syneförrättning enligt vattenlagen för torrläggning av vattenskadade marker tillhörande Götene Nils Tolsgården i Götene socken av Skaraborgs län.

1. Företagets läge, beskaffenhet och omfattning.

Torrlägningsområdet ligger omkring $1\frac{1}{2}$ km öster om Götene kyrka och inom Sjöråsåns nederbördsområde nr 141. Belägenheten framgår av motstående översiktskarta, där torrlägningsområdet utmärks med gul färg, vattensamlingsområdets gräns med blå linje och i företaget ingående avlopp med röd linje.

Företaget, som för ernående av bättre torrläggning och ökad alstringsförmåga avser främmande av täckt rörledning genom och från vattenbesvärade marker, är att hänföra till "dikning", varom stadgas i 7 kap. vattenlagen.

Över till uppgrävning ifrågasatt avloppssträcka har profil- och sektionsritning upprättats utvisande förhållandena vid undersökningstillfället, varjämte de härav beroende vattenskadade markerna avfattats å plan- och nivåkarta.

I enlighet med sökandenas yrkanden och på grund av förefintliga lutningsförhållanden omfattar syneförrättningen den täckta rörledningen A-B, som på plankartan markerats med en heldragen röd linje. Rörledningen skall vid punkt A inkopplas i en där befintlig brunn tillhörande "Västeråns vattenavledningsföretag av år 1932" och sålunda direkt anslutas till detta företags avloppssystem. På profil- och sektionsritningen ha föreskrivna arbetens detaljer åskådliggjorts med rött.

Den mark, för vilken dikningen medför båtnad, och som alltså skall ingå i företaget, har på plankartan avgränsats från sådan mark, som utan hinder av nuvarande vattenförhållanden i till uppgrävning avsedd avloppssträcka torde kunna till fullo torrläggas.

2. Vattenmängd och dimensionering.

Företagets nederbördsområde har uppgåtts på marken och storleken för varje

delsträcka av avloppet har angivits i dimensioneringstabellen (Bil. F.).

Den största till avrinning kommande vattenmängden har antagits komma att uppgå till 2,0 liter per sekund och hektar från åkermark och 1,0 liter per sekund och hektar från skogsmark. Medelvattenmängden under vegetationsperioden har antagits vara 0,1 liter per sekund och hektar.

På grundval av de sålunda uträknade vattenmängderna har avloppet dimensionerats för möjliggörande av torrläggning till 1,2 meters djup av all härav beroende mark tillhörig sökandena.

Vid rörledningens dimensionering har vattenhastigheten i densamma beräknats medelst Hessles av Hallin omarbetade formel, varvid k^1 antagits till 60. För de beräkningar, som utförts för företaget, finnes närmare redogjort i bilaga F.

3. Broar och trummor.

Utförande eller ombyggnad av broar eller trummor ingår icke i företaget, och vägar beröras icke därav.

4. Ersättningar.

Ersättningar för intrång genom rörledningens utförande hava icke påyrkats under syneförrättningen och skola ej heller utgå då intrånget ifråga torde bliva helt obetydligt.

Skador, som till äventyrs kunna under arbetstiden av företaget orsakas, skola till fulla värdet ersättas, därest någon sakägare hos företagets styrelse framställer yrkande härom inom ett år efter företagets färdigställande. Sådan skada skall då utan dröjsmål genom styrelsens försorg uppskattas av sakkunnig person och därefter omedelbart ersättas. I brist på åsämjande vid val av värderingsman skall uppskattningen verkställas av inom länet tjänstgörande lantbruksingenjör eller den, han i sitt ställe sätter.

5. Kostnad.

Enligt kostnadsförslaget (Bil. H.) uppgår kostnaden för avloppets fär-

digställande till 5.800:- kronor, inberäknat 10 % tillägg för arbetsledning, oförutsedda utgifter etc.

6. Båtnadsuppskattning.

Den mark, som för sin torrläggning är beroende av ifrågavarande avlopps utförande, har uppskattats i den ordning, varom stadgas i 10 kap. 60 § vattenlagen med tillämpning av de grunder, som angivits i 7 kap. 22 § samma lag. Resultatet av uppskattningen har införts i värderingslängden (Bil. G.), där även värdet av den genom företagets utförande uppkommande båtnaden finnes uträknat. Båtnaden utgöres av jordförbättring.

7. Kostnadsfördelning.

De i företaget ingående markerna hava sådant höjdläge i förhållande till varandra, att de enligt vattenlagens bestämmelser äro att anse såsom en torrläggningssamfällighet. Någon anledning till uppdelning i avdelningar med ty åtföljande jämkning i kostnadsfördelningen enligt bestämmelserna i 7 kap. 24-26 §§ vattenlagen förefinnes icke. Samtliga med företaget förenade kostnader skola därför fördelas i direkt förhållande till värdet av den å varje fastighet uppskattade båtnaden genom torrläggningen. Den sålunda uträknade deltagningsskyldigheten finnes för varje fastighet angiven i kolumn 6 av kostnadsfördelningslängden (Bil. K.) där den är uttryckt i procent av samfällighetens totalkostnad. I kolumn 5 är det häremot svarande beräknade kostnadsbeloppet angivet.

Kostnaderna för denna syneförrättning skola, sedan företaget kommit till stånd, fördelas på delägarna efter samma grunder, som för grävningskostnaderna ovan angivits, men förskjutas nu av sökandena.

Enligt 7 kap. 27 § vattenlagen är delägare, som icke är sökande eller likställd med sökande till företaget, ej skyldig att vidkännas större kostnad här för, än som svarar mot den å hans mark uppskattade båtnaden. Förrättningskostnaderna skola emellertid jämlikt 10 kap. 80 § vattenlagen fördelas utan hänsyn till sådan begränsning av delaktigheten, som här sagts.

8. Avgift till vattendomstol.

Avgift, varom förmäles i 11 kap. 95 § vattenlagen, skulle understiga femton kronor och behöver förty ej erläggas.

9. Arbetets utförande.

Jämlikt föreskrifterna i 10 kap. 62 § vattenlagen bestämmes ifråga om företaget ytterligare:

att det skall, därest någon av sökandena önskar fullfölja detsamma, utföras i noggrann överensstämmelse med bestämmelserna i detta utlåtande med därtill hörande handlingar och ritningar,

att till rörledningar och brunnar använda betongrör skola ifråga om hållfasthet, täthet samt allmänna kvalitetsfordringar i övrigt beträffande lantbruksrör uppfylla fordringarna enligt av Kungl. Lantbruksstyrelsen den 14 juli 1950 fastställda normalbestämmelser för lantbruksrör av betong och beträffande andra betongrör fordringarna enligt av Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen den 1 december 1949 fastställda normalbestämmelser för rör och rördelar av betong till avloppsledningar, trummor och brunnar,

att till ledningar använda tegelrör skola uppfylla fordringarna uti av Sveriges Standardiseringskommission i december 1937 fastställd standard för dräneringsrör av tegel,

att under arbetstiden vatten ej får uppdämmas eller påsläppas på sätt, att skada uppstår,

att rörbrott, ras eller förskjutningar, som till äventyrs inträffa, omedelbart skola avhjälpas och nödiga förstärkningsåtgärder vidtagas,

att arbetena för företagets utförande bära genom entreprenad överlåtas på härför skickad person,

att arbetena må begynna så snart detta utlåtande vunnit laga kraft samt bära vara bragta till slut före utgången av år 1960,

att företaget skall anses fullbordat, när det avsynats och godkänts av inom länet tjänstgörande lantbruksingenjör.

10. Framtida underhållet.

För vidmakthållande av det genom företaget ernådda torrlägningsresultatet skall avloppet för framtiden omsorgsfullt underhållas. De till rörledningen hörande brunnarna skola rensas så ofta behovet påkallar. Kostnaderna för avloppets underhåll skola fördelas efter samma grunder, som för färdigställandet ovan angivits.

11. Nivåuppgifter och fixpunkter.

Alla nivåuppgifter i föreliggande utredning och förslag äro angivna i meter över ett antaget nollplan, beläget 66,70 m. över nollplanet i det höjdsystem, som användes av Götene municipalsamhälle. Till ledning vid arbetenas utförande och vid kontroller har en fixpunkt inhuggits i en jordfast sten inom torrlägningsområdet och angivits till läge och höjd på plan- och profilritningen. Fixpunkten har följande läge och utseende:

Kors i jordfast sten, cirka 105 m. öster om den punkt, där företagets rörledning korsar gränsen mellan fastigheterna Götene Nils Tolsgården 4²² och 4³⁸, cirka 60 m. norr om punkt B, 5 m. norr om åkerkant och 0,4 m. över markytan.

Höjd: +11,33 m.

12. Företagets organisation.

Företagets angelägenheter skola handhas av en styrelse, som väljes på allmänt sammanträde med sakägarna enligt föreskrifterna i 7 kap. 64 § vattenlagen. Styrelsens åligganden äro:

att jämlikt föreskrifterna i 7 kap. 62 § vattenlagen anmäla styrelseval och

ändringar i styrelsens sammansättning hos länsstyrelsen,

att själv och genom tillkallande av sakkunnig person övervaka, att arbetet utföres i full överensstämmelse med det fastställda förslaget,

att noga tillse, att med företaget förenade arbeten väl underhållas och skötas, samt att inträffade skador, olägenheter eller brister omedelbart avhjälpas,

att verkställa behövlige utdebiteringar och fördelningar av kostnaderna,

att föra räkenskaper över handhavda medel och årligen redovisa dessa för delägarna,

att på sätt i 7 kap. 64 § vattenlagen stadgas vid behov kalla delägarna till sammanträde för gemensamma angelägenheters dryftande,

att i övrigt vidtaga alla de åtgärder, som kunna befrämja företagets ändamålsenliga och snabba genomförande samt framtida underhåll.

13. Företagets namn.

Företaget skall benämnas: "Nils Tolsgårdens dikningsföretag av år 1951".

14. Tillstånd till företaget.

Då under syneförrättningen några sådana omständigheter eller förhållanden ej anmälts eller framkommit, vilka enligt i vattenlagen stadgade grunder kunna utgöra hinder mot ifrågavarande dikningsföretag, lämna synemännen härmed sitt tillstånd till företagets utförande i enlighet med i detta utlåtande lämnade bestämmelser.

15. Besvärshänvisning.

Enligt bestämmelserna i 11 kap. 95 § vattenlagen åligger det den, som är missnöjd med åtgärd eller beslut vid denna syneförrättning eller vill föra talan mot det avgivna utlåtandet, att inom sextio dagar från nedanstående datum i tre exemplar ingiva sina besvär till Västerbygdens Vattendomstol, adress: Vänersborg, och skola i besvären upptagas klagandens alla påståenden samt skälen därtill och vid besvären fogas de handlingar, vilka klaganden vill åberopa till stöd för ändringssökandet.

Göteneds Nils Tolsgården pr. Götene den 28 december 1951.

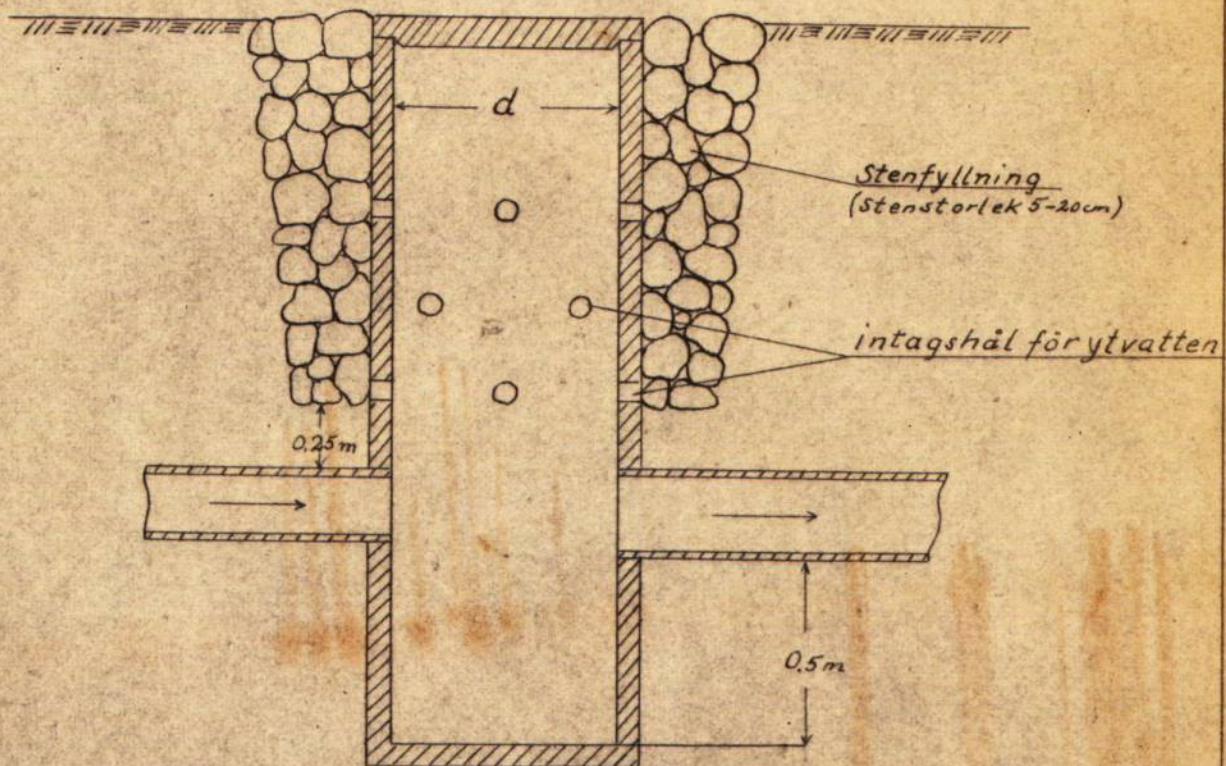
I tjänsten:

.....
B.o. lantbruksingenjör.

.....
Bitr. syneman.

Brunn typ A

$d = 0.3 - 0.6 \text{ m}$

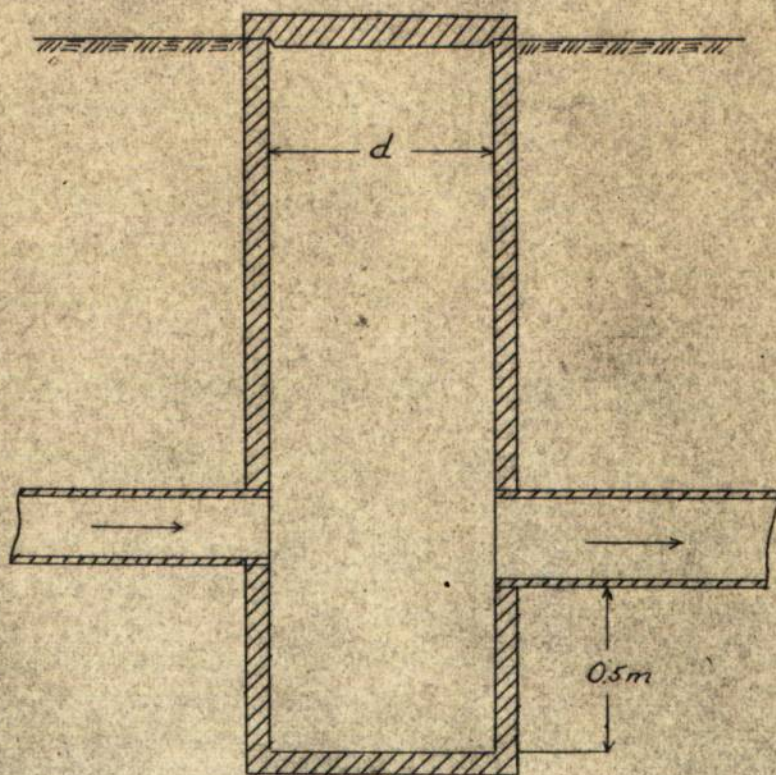

Göteneds Nils Tolsgården pr Götene den 28 dec. 1951.

I tjänsten:

P. Kristoferson

E.o. lantbruksingenjör.

Brunn typ B

Göteneds Nils Tolsgården pr Götene den 28 dec.1951.

I tjänsten:

R. Kristoferson

E.o. lantbruksingenjör.